Valiokunnan lausunto LiVL 3/2018 vp– U 69/2017 vp

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (linja-autoliikenteen markkinoillepääsy)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (linja-autoliikenteen markkinoillepääsy) (U 69/2017 vp): Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:
- hallitusneuvos Jorma Hörkkö, liikenne- ja viestintäministeriö
- tieliikennejohtaja Marko Sillanpää, Liikenteen turvallisuusvirasto
- toimitusjohtaja Mika Mäkilä, Linja-autoliitto

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

Euroopan komissio julkaisi 31 päivänä toukokuuta 2017 ensimmäisen osan laajasta maantieliikennettä koskevasta paketista. Paketin osana julkaistut lainsäädäntöehdotukset koskivat maantieliikenteen markkinoillepääsyä ja sosiaalisia kysymyksiä, liikenteen hinnoittelua sekä raskaiden ajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen seurantaa ja raportointia. Paketin toisena osana komissio julkaisi 8 päivänä marraskuuta 2017 ehdotukset yhdistettyjen kuljetusten yhteisistä säännöistä ja kansainvälisistä linja-autokuljetuksista annettujen sääntöjen muuttamisesta sekä tieliikenteen päästöjen vähentämisestä.

Ehdotuksella laajennetaan kansainvälisen linja-autoliikenteen markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä säännöistä annetun asetuksen (EY) N:o 1073/2009 muuttamisesta (COM(2017) 647 final) soveltamisalaa koskemaan myös kansallista säännöllistä liikennettä, silloin kun sitä suorittavat muuhun kuin kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneet toimijat. Ehdotuksen keskeisin muutos on, että säännöllisiä kansallisia pitkän matkan kuljetuksia saisi suorittaa kabotaasina ilman rajoi-

tuksia. Käytännössä tämä avaisi osittain kansalliset linja-autoliikenteen markkinat kaikkiin EU-maihin sijoittautuneille toimijoille.

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto pitää ehdotusten oikeusperustaa asianmukaisena. Valtioneuvosto katsoo myös, että ehdotukset ovat toissijaisuusperiaatteen mukaisia.

Valtioneuvosto pitää ehdotuksen tavoitteita joukkoliikenteen markkinoiden toiminnan parantamisesta ja sitä kautta joukkoliikenteen käytön lisäämisestä kilpailun avulla kannatettavina. Ehdotus olisi käsiteltävä yhdessä muiden komission tieliikennealoitteiden kanssa, kiinnittäen erityistä huomiota siihen että kuljetusyritysten kilpailun edellytykset olisivat tasapuolisia kabotaasissa ja että kabotaasin lainmukaisuuden valvonta nykyisestä parantuisi. Erityisesti ehdotuksen suhdetta työntekijöiden lähettämistä koskevaan lainsäädäntöön ja tieliikenteen kuljettajien lähettämistä koskevaan komission erityislainsäädäntöehdotukseen on selvitettävä.

Valvonta-asiakirjojen poistolla ei katsota olevan merkittävää vaikutusta.

Terminaaleihin pääsyä koskevat sääntelyehdotukset eivät Suomen oloissa vaikuttaisi välttämättömiltä. Valtioneuvosto katsoo että yleisillä kilpailua koskevilla säännöksillä päästäisiin Suomessa vastaavaan lopputulokseen. Terminaaleihin pääsyä koskevaa sääntelyä pitäisi siis pyrkiä keventämään, mikäli sen pois jättäminen ei ole mahdollista.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Valiokunta pitää valtioneuvoston kantaa hyvänä ja tarkoituksenmukaisena.

Valiokunta kiinnittää huomiota ehdotuksen vaatimukseen perustaa kansallinen sääntelyviranomainen arvioimaan muun muassa terminaaleihin pääsyn edellytyksiä. Valiokunta pitää tärkeänä, että sääntelyllä ei aiheuteta tarvetta kokonaan uusien raskaiden ja kustannuksia lisäävien hallinnollisten menettelyjen ja rakenteiden kehittämiseen. Asian jatkovalmistelussa tulee pyrkiä varmistamaan, että mainitut tehtävät voidaan hoitaa tarkoituksenmukaisen kevyellä ja mahdollisimman pitkälle nykyisiä organisaatiorakenteita hyödyntävällä tavalla.

Valiokunta kiinnittää yleisesti huomiota kabotaasia koskevan EU-sääntelyn hajanaisuuteen ja painottaa, että valmisteilla olevien useiden kabotaasin harjoittamiseen liittyvien tieliikenteen EU-säännösten valmistelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota sääntelyn kokonaisvaikutuksiin ja yhteentoimivuuteen.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Liikenne- ja viestintävaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan korostaen edellä esitettyjä näkökohtia.

Valiokunnan lausunto LiVL 3/2018 vp

Helsingissä 16.2.2018

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Ari Jalonen sin
varapuheenjohtaja Mirja Vehkaperä kesk
jäsen Mikko Alatalo kesk
jäsen Jyrki Kasvi vihr
jäsen Jukka Kopra kok
jäsen Susanna Koski kok
jäsen Suna Kymäläinen sd
jäsen Mats Löfström r
jäsen Jari Myllykoski vas
jäsen Markku Pakkanen kesk
jäsen Jari Ronkainen ps
jäsen Satu Taavitsainen sd
jäsen Katja Taimela sd
jäsen Ari Torniainen kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Juha Perttula